

Kertarykäsyt

KARI
HARAKKA

Kertarykäsy

Tuulahduksia kaunokirjallisuuden tunkiolta,

eli

tekstinjämiä, paikkapaloja, kadonneita helmiä,
pakinoita ja paskaa

Kari Harakka

Kertarykäsyt

Tuulahduksia kaunokirjallisuuden tunkiolta

Novellikokoelma

© 2020 Kari Harakka

Kannen suunnittelu: K.H.

Kuvat: Pixabay, Shutterstock

Kustantaja: Planeetta Kustannus, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-7379-06-6

Sisällys

Mallioppilas	1
Diesel-sydän.....	9
Aarre & The Gentlemen.....	13
Tuula	15
Työhön sopeutumaton	19
Ilja	23
Ajatuskynsilaukka	27
Harmaa ja Sininen.....	29
Voiko vitutukseen kuolla?	41
Venäläinen liikematka	55
Syyllinen ilmoittautuu.....	73

Deitti-ilmoitus: Eka kerta

Kirjoitan tänne nyt
ensimmäistä kertaa.
Ajattelinny kokkeilla,
että mitähän tämä ny
sitte niinkun on.

En minä mittää nii vakavasti, kunhan ny
jottai vaan.. lähinnä ny kattelen.. ei
mittää nii vakavaa, mut jos vaikka
kuitenkin... En oo oikein kirjoitusmiehiä.
enemmän on tuo puhuminen, jos ny niin
sitäkään.. mutta pussaaminen vanhasta
muistista kyllä. Juu.

Nimimerkki: Ans kattoo ny

MALLIOPPILAS

Harri tunsu, kuinka hänen pohkeissaan oli alkamassa polttava tunne. Joka kerta kun jalka osui asfalttiin, se tuntui hieman pahemmalta. Tämä ei nyt ala hyvin, piina on vasta alkamassa... Hänen olisi pakko jaksaa. Edes puoliväliin. Oliko hän sittenkin ottanut liian kovan startin, mikä kostautui nyt maitohappoina? Ei auta kuin toivoa, että kipu häviää. Keskeyttäminen ei ole vaihtoehto.

Muuten mitään hälyttäviä merkkejä ei vielä ollut. Ei rintakipuja, ei hengenahdistusta eikä huimausta. Mutta miten tässä tulisi käymään – sitä hän ei uskaltanut vielä ajatella. Oli vain pakko yrittää. Pakko.

Hän kuunteli omaa puuskuttavaa hengitystään, joka alkoi nyt tuntua entistä painostavammalta. Nyt pitäisi päästä eroon turhista, harhailevista ajatuksista. Tuska tuntui taas pahenevan, ja vauhtia oli pakko hiljentää. Juoksu muuttui verkkaiseksi hölkäksi.

* * *

Vielä kaksi kuukautta aikaisemmin kaikki oli ollut toisin. Harri oli ollut varsinainen koulunsa mallioppilas, ja opettajanhuoneessakin suosittu puheenaihe.

Vielä seitsemännellä luokalla hän oli ollut varsin keskinkertainen koululainen, jolla oli tuomisinaan kotiin

kokeiden arvosanoina lähinnä kutosta ja seiskaa, joskus vielä huonompiakin numeroita. Ainoastaan kuvaamataito ja musiikki olivat aineita, joihin hän oli osoittanut jonkinlaista kiinnostusta.

Sitten jotakin oli kuitenkin yllättäen tapahtunut, ja hän oli saanut ensimmäisen ysinsä. Se oli tullut historian kokeesta, jossa aiheena oli ollut Euroopan historia 1800-luvun loppupuoliskolla. Opettaja ei ensin ollut oikein tahtonut edes uskoa, että Harri oli itse kirjoittanut vastaukset. Siitä oli alkanut menestysputki; ysiä ja kymppiä alkoi tulla niin matematiikasta, fysiikasta, kemiasta kuin ATK-kurssiltakin. Englanti ja ruotsikin alkoivat lopulta sujua.

Nyt lukion toisella luokalla menestys oli jatkunut, ja opittavaan materiaaliinkin oli alkanut tulla jo hieman haastetta – kuten Harri asian ilmaisi. Hän pohdiskeli vapaa-aikanaanakin muun muassa sellaisia logiikan ja filosofian probleemoita, joita käsiteltiin yleensä vasta Yliopistossa. Hän huomasi myös, että oli kehittänyt jo 15-vuotiaana samanlaisia ajatusrakennelmia kuin historian tunnetuimmat filosofit. Kun ikätoverit pohdiskelivat miten he saavuttaisivat vastakkaisen sukupuolen huomion, niin Harri pohdiskeli, että miten on mahdollista, että ylipäänsä mitään voi olla olemassa.

Harrilla oli myös erinomainen kielipää, ja hän esimerkiksi halusi aina lukea ulkomaiset bestsellerit alkuperäiskielellä. Elokuvien tekstitykset usein huvittivat häntä. Joskus hän huomasi, että kääntäjä oli

joutunut tekemään melkoisen oikaisun. Mutta hän ei ollut vahingoniloinen toisten epäonnistumisten suhteen. Päinvastoin: toisin kuin useimmilla ikätovereillaan, hänellä oli kehittynyt empatian taju.

Siitä hyviä esimerkkejä olivat olleet vaikkapa yläasteen viimeisen luokan historian tunnit, joissa opettajana oli eräs Mirkku. Häntä voisi hyvin kuvailla vaikkapa herkäksi humanistiksi. Kun Mirkku oli tunnilla kertonut ihmiskunnan historian synkistä hetkistä – joita valitettavasti oli paljon – oli hän saattanut purskahtaa yllättäen itkuun. Sekös oli riemastuttanut some- ja peli-sukupolven edustajia niin, että pian Mirkkua kutsuttiinkin itkupilliksi. Mutta kun Mirkun ja Harrin katseet joskus luokan nauraessa kohtasivat, niin Harri ei koskaan nauranut.

Tulevaisuus oli näyttänyt Harrin osalta suorastaan sokaisevan valoisalta. Vuoden päästä olisi ylioppilaskirjoitusten aika, ja niistä olisi odotettavissa huipputulokset. Hän voisi aivan vapaasti valita mihin korkeakouluun hän suuntaisi. Suomalaisten yliopistojen lisäksi hän harkitsi myös opiskelua ulkomailla. Hän oli vahva stipendiehdokas ja saisi varmasti rahoituksenkin järjestettyä. Vaihtoehtoja oli useita: oikeustieteet, filosofia, lääketiede, tietojenkäsittely. Vai olisiko hän sittenkin parhaimmillaan diplomaattina ja myöhemmin politiikan parissa? Kenties hän etenisi kansakunnan aivan ylimmille johtopaikoille asti? Toisaalta vain *filosofi* voi olla todellinen johtaja: Tiede ja tutkimus vetivät

myös puoleensa. Olisi upeaa saada jonakin päivänä Nobelin palkinto!

Kaikki oli kuitenkin romahtanut eräänä maanantaiaamuna, kun hän oli saanut puhelinsoiton liikunnanopettajalta.

Liikunnan?? Eikö se aine jäänyt pois, kun siirryttiin yläasteelta lukioon?

“Harri, mitä olet ajatellut tehdä näiden puuttuvien tuntien suhteen?”, oli opettaja, Esko nimeltään, kysynyt.

Aluksi Harri oli ollut niin hämillään, ettei saanut sanaa suustaan. Vähitellen puhelun aikana hän kuitenkin käsitti, mistä oli kysymys. Ja se oli shokki: Hän oli lähes kahden vuoden ajan lintsannut kaikki lukion liikuntatunnit.

Se oli alkanut salakavalasti. Ensin hän oli vain myöhästellyt tunneilta, ja kun joukkueet oli jo jaettu hänen lopulta ilmestyttyään paikalle, ei hän mahtunut enää mukaan, kun peli oli jo täydessä vauhdissa, ja jalkapallossa mentiin jo toisella puoliajalla. Niinpä Esko oli vain todennut, että Harri voisi tehdä parin kilometrin kävelylenkin ja mennä sitten suoraan suihkuun. Ja näin tehtiin.

Harri oli kasiluokalta asti halveksinut kaikkea urheilua ja liikuntaa, ja piti niitä täydellisenä ajanhukkana, eikä voinut ymmärtää, että miksi vielä lukiossakin piti leikkiä

Yhteiskunta on armoton kuin luonnonlait. Ilman ponnisteluja sen keskustaa kohti ei voi kivuta, taikka sen radalla edes pysyä. Jos keskihakuvoima uuvuttaa pyrkijän, niin Newtonin mekaniikan ensimmäinen laki näyttää onnettomalle (tai onnekaalle) suunnan tangentin suuntaan.

Jaa, että miten tämä nyt liittyy näihin tarinoihin? Valtaosa tarinoista kertoo kohtaloista, jossa tuo yhteiskunnan keskustaa kohti vetävän voiman ote kirpoaa ja henkilö syöksyy tangentin suuntaisesti (vapaana?) kohti jotakin. Joissakin tarinoissa löytyy jotakin uutta. Joissakin tarinoissa suunnaksi arpa heittää tuhon tien.

- Hurtta Safka

